

Joan Solé i Pla

[Barcelona, 1874 - Barranquilla (Colòmbia), 1950]

Llicenciat en Medicina a la Universitat de Barcelona el 1899. Ja d'estudiant, milita al republicanisme federal i és membre del Centre Escolar Catalanista, adherit a la Unió Catalanista (UC), on ingressa convençut per Domènec Martí i Julià. President de la UC en 1900-1901, és impulsor, director i redactor de la revista *Universitat Catalana* (1900-02). És membre, i n'ocupa la vicepresidència entre el 1903 i el 1904, de la Institució Catalana d'Història Natural, futura filial de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC), i també és fundador del Patronat Català contra la Tuberculosi (1904).

Interessat per la medicina homeopàtica, l'any 1904 és un dels fundadors de l'Institut d'Homeopatia de Barcelona, secretari de la seva Secció Científica i actiu conferenciant de l'entitat, col·laborador habitual de la *Revista Homeopàtica Catalana*.

Solé i Pla dedica importants esforços a promoure el suport als voluntaris catalans enrolats a l'exèrcit francès de la Primera Guerra Mundial i a difondre la seva actuació a través de la revista *Iberia*, en la qual té una secció fixa, «Els catalans a la guerra». Ell és el veritable impulsor i president del Comitè de Germanor amb els Voluntaris Catalans, creat al febrer del 1916. Des d'aquesta entitat, promou la creació de centres a París i a Perpinyà, recapta diners per ajudar els voluntaris i visita les zones de guerra. El govern francès el distingeix amb la Croix de Chevalier de la Legion d'Honneur.

El 1917, a la mort de Martí i Julià, és novament president d'Unió Catalanista i empresonat arran de la vaga general del mateix any a la qual UC dóna suport. Del 1921 al 1931, hi ha un parèntesi en la seva actuació pública i es dedica a fer de metge de diverses comunitats religioses fins que —a finals del 1930 i, sobretot, a principis del 1931— reprèn una creixent activitat dins de la UC. El 1932 és elegit diputat al Parlament de Catalunya per ERC, fet que li comporta la crítica dels sectors independentistes i dels mateixos membres d'UC. Com a diputat, és nomenat president del Segell Pro Infància i membre de la junta del Patronat d'Assistència Social de les Cases de Caritat i Maternitat i Expòsits i de Protecció de Menors.

El 1936, col·labora en l'elaboració del *Diccionari de Medicina* que dirigeix Manuel Corachan. En començar la Guerra Civil, col·labora amb Ventura Gassol en la salvaguarda del monestir de Montserrat al capdavant d'un grup de mossos d'esquadra i de milicians d'Estat Català. És un dels protectors del cardenal Vidal i Barraquer quan s'està al monestir de Poblet i uns escamots el duen a la presó de Montblanc. És membre del Comitè Nacional del Socors Roig Internacional de Catalunya, l'organització sanitària i assistencial d'ajut als damnificats de la guerra a la zona republicana, i també delegat del govern de la Generalitat a l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana.

Acabada la guerra, s'exilia amb la seva família a la ciutat colombiana de Barranquilla, on exerceix la medicina, alhora que estudia botànica. Poc després, esdevé catedràtic de botànica a l'Escola de Farmàcia de la Universitat Atlàntica de Barranquilla i director del Museu Botànic de la ciutat. Aplega una notable col·lecció botànica que, posteriorment, les seves filles cedeixen a l'Institut Botànic de Barcelona.

A Colòmbia, Joan Solé i Pla col·labora amb la premsa catalana de l'exili. Casa seva es converteix en centre de reunió per als catalans establerts a Colòmbia. Un d'ells és Ramon Vinyes, amic de Gabriel García Márquez, amb el qual funden el Casal Català de Barranquilla, i també hi crea una delegació de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana.

Miquel Bruguera i Cortada